
Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2011

Lapplands kommunalförbund

*Per Ståhlberg
Certifierad revisor*

mars 2012

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Revisionsfråga och metod	2
3	Granskningsresultat	4
3.1	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2	Investeringsredovisning	5
3.1.1.3	Driftredovisning	5
3.1.2	Balanskrav	5
3.1.3	God ekonomisk hushållning	6
3.1.3.1	Finansiella mål	6
3.1.3.2	Mål för verksamheten	6
3.2	Rättvisande räkenskaper	7
3.2.1	Resultaträkning	7
3.2.2	Balansräkning	8

1 *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av Lapplands kommunalförbunds förtroendevalda revisorer granskat förbundets årsredovisning för perioden 2011-01-01 – 2011-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2011.

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som direktionen beslutat om.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

LKF:s ekonomiska situation och utveckling är god och förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b).

Sammantaget bedöms det redovisade resultatet vara förenligt med de finansiella målen för god ekonomisk hushållning. Vidare bedöms även att verksamheten i stort bedrivits i enlighet med gällande målsättningar.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är direktionen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.2 Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- balansräkning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt förbundets ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som direktionen beslutat om.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

3 Granskningsresultat

3.1 Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1 Förvaltningsberättelse

3.1.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förbundets finansiering, från medlemskommunerna, med redogörelse för bland annat fördelningsnycklar för de olika verksamheterna framgår av årsredovisningen. I förvaltningsberättelsen lyfts också frågorna kring budgetprocessen och hanteringen av de nyttigheter såsom fastigheter och servicetjänster som medlemmarna tillhandahåller förbundets verksamheter.

Händelser av väsentlig betydelse

Av förvaltningsberättelsen framgår händelser som inträffat under räkenskapsåret. Mer ingående redogörelser finns i verksamhetsberättelserna längre bak i årsredovisningen.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter och förbundet i stort. Kopplingen görs till hur detta kommer att påverka förbundets ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnas uppgift om antal anställda samt att en ny personalhandbok arbetats fram under 2011 som kommer att börja tillämpas från och med 2012.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i stort enligt RKR 7.1. För att utveckla redovisningen bör förändringen i jämförelse med föregående år också framgå.

3.1.1.2 Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar. Detta även om det formellt inte rör sig om investeringar som anläggningförs i förbundet utan hos medlemmarna. Målet är att till 2013 vara klara med riktlinjer för att kunna frikoppla förbundets investeringar från medlemskommunernas investeringsprocesser.

3.1.1.3 Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fastställd budget.

Budgetavvikelsen samt förändringen från avvikelsen mot prognosen per sista juni redovisas i tabellen nedan:

Driftredovisning, mnkr	Budget	Utfall	+/- fr. prognos	Budgetavvikelse
Lapplands Gymnasium	0	-658	-658	-658
Lapplands lärcentra	0	1 678	1 278	1 678
Kansli	0	-89	-89	-89
Summa	0	932	531	932

Budgetavvikelsen för Lapplands Gymnasium består framförallt av dels ökade kostnader för installationen av trådlöst nätverk och dels ökade pensionskostnader orsakade av sänkt diskonteringsränta.

Lapplands lärcentras positiva budgetavvikelse beror på att personalkostnader kunnat finansieras av statsbidrag och att vissa budgeterade kostnader kunnat finansieras av inom ramen för EU-projekt.

För kansliet har slutavräkningen av två EU-projekt, Meän Koulu och Besöksnäring i utveckling, resulterat i ett budgetöverdragande.

3.1.2 Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i bedömningen att balanskravet har uppfyllts för 2011. Årets positiva resultat har återställt det underskott som förbundet, efter årets justeringar av föregående års resultat, bar med sig.

3.1.3 God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppnås i och med resultat och ställning 2011.

Vi bedömer att de flesta målen för verksamheten uppnåtts utifrån återrapporteringen i årsredovisningen.

Sammantaget bedöms det redovisade resultatet vara förenligt med god ekonomisk hushållning både i ett verksamhetsmässigt och i det finansiella perspektivet.

3.1.3.1 Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2011:

<i>Mål</i>	<i>Följs upp i årsredovisningen</i>	<i>Måluppfyllelse 2011</i>
1. Budgeten skall hållas	Ja	Ja
2. Prognossäkerheten skall vara god och rapporter skall regelbundet lämnas till direktionen	Ja	Ja
3. Inget kapitaltillskott från medlemskommunerna under budgetåret	Ja	Ja
4. Investeringar skall finansieras med egna medel	Ja	Ja
5. Ingen låneskuld skall förekomma	Ja	Ja
6. Långsiktig kapitalplacering skall ske i räntefonder	Ja	Ja
7. Betalningsberedskapen skall motsvara en månads löpande utgifter	Ja	Ja

Samtliga finansiella mål följs upp i årsredovisningen och bedömningen är att alla sju mål uppnås 2011.

3.1.3.2 Mål för verksamheten

Förbundsdirektionen har fastställt ett antal mål att gälla för all verksamhet samt ett antal mål för verksamheterna under direktionen. Vidare har fastställts visioner och mål för Lapplands Gymnasium. Mål och visioner är förvisso antagna av direktionen även om de inte uttryckligen är antagna som mål för god ekonomisk hushållning.

De gemensamma målen rör bland annat jämställdhet mellan kvinnor och män, extern finansiering, dialog med medlemskommunerna, personalfrågor och gemensam beställarorganisation. I övrigt finns ett antal mål avseende högskoleutbildningen såsom att vidareutveckla behovsinventeringen, erbjuda en mängd utbildningar, ökad samverkan mm.

Uppföljning och utvärdering av verksamhetsmålen sker i förvaltningsberättelsen.

Avseende Lapplands gymnasium har beslutats att målsätta verksamheten, bland annat, utifrån SKL:s nyckeltal för Öppna jämförelser. Viss återrapportering av detta sker i verksamhetsberättelsen för gymnasiet.

Sammantaget görs bedömningen att verksamheten i stort bedrivits i enlighet med gällande målsättningar.

3.2 Rättvisande räkenskaper

3.2.1 Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år:

Resultaträkning	Utfall 2010	Utfall 2011	% Ökn./ Minsk.
Verksamhetens intäkter	236 246	268 470	13,6 %
Verksamhetens kostnader	-236 680	-267 745	-13,1 %
Verksamhetens nettokostnader	-434	726	
Finansiella intäkter	137	897	555 %
Finansiella kostnader	-65	-691	-963 %
Årets resultat	-361	932	

Både intäkter och kostnader har ökat i jämförelse med föregående år. Detta till största del beroende på att 2011 var första året med full verksamhet då både lärcentra och gymnasium omfattade hela räkenskapsåret.

2010 års resultat har räknats om då det visade sig att del av överförda medel som använts i driften egentligen avsåg en tillgångsöverföring motsvarande en del av övertagen ferielöneskuld från medlemskommunerna. Föregående års resultat har också korrigerats med 2010 års ej bokförda förändring av ferielöneskulden i förbundet.

Enligt Rådet för kommunal redovisning skall rättelser av fel, då detta är möjligt, rättas i den period de uppstod. Därför har dessa resultatjusteringar inte påverkat 2011 års resultat då kostnaderna avsåg 2010 års verksamhet.

3.2.2 Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Det framkom i årets granskning att förbundet missat att bokföra upplupna ferie- och semesterlöneskulder i föregående års bokslut. I samband med att personalen övergick i anställning i förbundet istället för i respektive medlemskommun överfördes varken upparbetad ferie-/semesterlöneskuld eller motsvarande tillgång som dagen innan överföringen fanns bokförd i respektive kommuns balansräkning.

Denna värdeöverföring har nu skett mellan respektive kommuns och förbundets balansräkningar. Därför har det uppstått både långsiktiga och kortsiktiga fordringar på medlemskommunerna. 2010 års balansräkning har också justerats till att se ut som den borde ha sett ut föregående år. Detta är i enlighet med rådet för kommunal redovisnings rekommendation 14.1 Byte av redovisningsprincip, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt rättelser och fel.

2012-03-22

Per Ståhlberg

Hans Forsström

Per Ståhlberg
Projektledare

Hans Forsström
Uppdragsledare